

DODATAK**:

Fra Radoslav Glavaš i pater Andrija Glavaš

Poznati arheolog Tihomir Glavaš priča mi je u više navrata kako mu je njegov otac Andrija prenio pripovijedanje svoga strica p. Andrije Glavaša (1901.-1987.), isusovca, koji je tragično 1945. u nekome pritvoru ili zatvoru u Zagrebu susreo svoga rođaka dr. fra Radoslava Glavaša te mu – znajući dobro za fra Radoslavov rad u ministarstvu NDH – savjetovao da bježi, jer će inače zacijelo platiti glavom. Taj pritvor, odmah nakon partizanskoga osvajanja Zagreba, prema pričanju p. Andrije, nije bio najstrože čuvan, tako da se iz njega moglo pobjeći bez velikih poteškoća. Patera Andriju su partizani odredili da dijeli zatvorenicima hranu, tako da je tijekom nekoliko dana dolazio i do fra Radoslavove ćelije i imao prigodu s njim razmijeniti nekoliko riječi na brzinu. Više mu je puta ponavljao: “Andrija, biži!” (fra Radoslavu je također krsno ime Andrija), ali je fra Radoslav tvrdoglavo ustrajao u tome da on ni za što nije kriv, da nije bježao pred partizanima, a da tako neće ni sada bježati iz zatvora. Govorio je: “Neću bježati, nisam kriv!” Tihomir Glavaš mi je to sjećanje, koje mu je prenio njegov pok. otac, posljednji put potvrdio i prepričao 5. listopada 2009. Spreman je to posvjedočiti gdje god bude trebalo.

Vežano za partizansku optužnicu protiv fra Radoslava Glavaša (koju sam donio u *Hercegovini franciscani*, br. 4, str. 218-219) valja sada nadodati (nakon što sam doznao za postojanje isusovca p. Andrije Glavaša, koji mi nije bio poznat kada sam pisao životopis fra R. Glavaša) da je zabuna u optužnici, u točki a/, nastala upravo zbog tužiteljeva brkanja dvojice Glavaša, od kojih je jedan bio fra Radoslav, franjevac (protiv kojega se vodio sudski postupak), a drugi p. Andrija, isusovac, koji je u vrijeme rata djelovao i u Travniku. Naime, u optužnici stoji kako je fra R. Glavaš “kao nastavnik franjevačkog seminara u Širokom Brijegu i Travniku propagirao među svojim đacima ustaštvo” (HF, str. 218, 220-221). U Travniku je od 1940. do 1943. djelovao isusovac p. Andrija Glavaš, i to najprije kao duhovnik sjemeništaraca (1940./1941.), a potom kao ekonom u Travničkome sjemeništu (1941.-1943.). Godine 1943. bio je premješten u sjemenište na Šalati u Zagrebu, a 10. travnja 1944. imenovan je rektorom Dječakoga sjemeništa na Šalati te je na toj službi dočekao i kraj rata. Njegov životopisac o. Prkačin nastavlja: “Poratne godine također su bile teške i sudbonosne. Raktor je bio kratko vrijeme u zatvoru” († O. Andrija Glavaš, 1901. – 1987., *Mali vjesnik Hrvatske provincije Družbe Isusove*, br. 5/87, Zagreb, 10. VII. 1987., str. 108). Upravo je u tim sudbonosnim danima, a nema nikakve sumnje da je riječ o svibnju i lipnju 1945., p. Andrija u zatvoru susreo i svoga prezimenjaka i rođaka fra Radoslava.

Tako navedeni podatak govori s jedne strane koliko je partizanska optužnica bila pažljivo i kvalitetno sastavljena, jer se u njoj uopće ne razlikuju dvije posvema različite osobe, koje imaju samo isto prezime i potječu iz istoga mjesta, a s druge strane svjedočanstvo p. Andrije Glavaša potvrđuje više puta navedenu činjenicu da fra Radoslav Glavaš nije pred partizanima bježao iz Zagreba. Tako se čini da je biskup Čule dobio pogriješnu obavijest da je fra Radoslav također bježao te bio uhićen negdje na austrijskoj granici i vraćen natrag u Zagreb, gdje mu je bilo suđeno. Tu je obavijest onda zabilježio i u svoj dnevnik.

R. Jolić

** Ovaj je Dodatak napisan naknadno, nakon razgovora s T. Glavašem 5. listopada 2009.

HERCEGOVINA FRANCISCANA

Časopis za duhovnost, znanost i umjetnost

Mostar, 2009.